

Τεράστια οφέλη για την Ελλάδα από το Ταμείο των 750 δισ. της Κομισιόν

Επιχορηγήσεις 500 δισ. και δάνεια 250 δισ. ευρώ το μίγμα κατά των επιπτώσεων της πανδημικής κρίσης - Με 22,5+9,5 δισ. ευρώ η Ελλάδα αναδεικνύεται η τέταρτη πιο επωφελούμενη χώρα της Ευρωζώνης
Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Πέμπτη, 28 Μαΐου 2020

Ιστορικό βήμα προς την κατεύθυνση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. θεωρείται η χθεσινή πρόταση της Κομισιόν για την προικοδότηση του ταμείου ανάκαμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας με 750 δισ., εκ των οποίων 500 δισ. σε επιχορηγήσεις και 250 δισ. σε δάνεια με μακρά περίοδο αποπληρωμής.

Πρωτοφανής είναι και η στήριξη προς την Ελλάδα, δεδομένου ότι στη χώρα μας αναλογούν 32 δισ., από τα οποία 22,5 δισ. επιχορηγήσεις και 9,5 δισ. δάνεια. Το ότι είναι πρωτοφανής φαίνεται και από τον σχετικό πίνακα που δημοσιοποίησε χθες η Επιτροπή, όπου η Ελλάδα είναι η τέταρτη πιο επωφελούμενη χώρα της Ευρωζώνης σε χρηματοδότηση μετά την Ιταλία, την Ισπανία και τη Γαλλία. Μάλιστα, είναι πέμπτη σε όλη την Ε.Ε. μετά τις τρεις παραπάνω χώρες και την Πολωνία.

Τα παραπάνω χρήματα θα αρχίσουν να εισρέουν στα κράτη-μέλη από το φθινόπωρο με βάση προτεραιότητες που τέθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα χρήματα από το ταμείο ανάκαμψης είναι επιπρόσθετα του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027, όπου η Επιτροπή πρότεινε χθες το ποσό του 1,1 τρισ. ευρώ. Από το συγκεκριμένο πακέτο η Ελλάδα διεκδικεί περίπου 37 δισ., εκ των οποίων 19 δισ. για τη συνοχή και 16 δισ. για τη γεωργία. Εάν προστεθούν και τα υπόλοιπα δάνεια προς όλες τις χώρες από το πρόγραμμα SURE και τα 100 δισ. για τη στήριξη της απασχόλησης, τα 200 δισ. της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) για τη στήριξη των επιχειρήσεων και τα 240 δισ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) για την αντιμετώπιση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων της πανδημίας στον τομέα της υγείας, τότε είναι προφανές πως υπάρχουν τα χρηματοδοτικά εργαλεία για την ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Το «μπαλάκι» τώρα πάει στους Ευρωπαίους ηγέτες, οι οποίοι καλούνται μέσα στους επόμενους δύο μήνες να καταλήξουν σε συμφωνία με ομοφωνία, η οποία δεν θα επιτευχθεί εύκολα. Θα πρέπει να καμφθούν οι αντιδράσεις των τεσσάρων χωρών του Βορρά, της Ολλανδίας, της Δανίας, της Σουηδίας και της Αυστρίας, οι οποίες τάσσονται κατά των επιχορηγήσεων από το ταμείο ανάκαμψης, υποστηρίζοντας ότι η στήριξη πρέπει να γίνει μόνο με δάνεια. Η χθεσινή πρόταση της Κομισιόν είναι ακόμη καλύτερη από τη συμφωνία Μακρόν-Μέρκελ, η οποία περιλαμβάνει 500 δισ. σε επιχορηγήσεις από το ταμείο ανάκαμψης. Η Επιτροπή πρόσθεσε στο παραπάνω ποσό άλλα 250 δισ. ευρώ σε δάνεια.

Για τη σύσταση του ταμείου θα χρησιμοποιηθούν εγγυήσεις από το ΠΔΠ, όπου η Κομισιόν προτείνει να αυξηθεί προσωρινά η οροφή των δαπανών από 1,23% του κοινοτικού ΑΕΠ στο 2%. Με τις εγγυήσεις η Επιτροπή θα βγει στις αγορές στο όνομα της Ε.Ε. και θα αντλήσει τα δάνεια. Ωστόσο, επειδή το επόμενο ΠΔΠ θα ενεργοποιηθεί στις αρχές του 2021 και ορισμένα κράτη-μέλη χρειάζονται άμεσα τα χρήματα του ταμείου ανάκαμψης, η Κομισιόν προτείνει ένα πρόγραμμα «γέφυρα» με εγγύηση τον φετινό κοινοτικό προϋπολογισμό, μέσω του οποίου θα αντληθούν το φθινόπωρο περίπου 60 δισ. και θα δοθούν στα κράτη-μέλη.

Η Επιτροπή προκειμένου να μην επιβαρυνθούν ιδιαίτερα τα κράτη-μέλη με μεγάλη συνεισφορά στον κοινοτικό προϋπολογισμό προτείνει η αποπληρωμή των επιχορηγήσεων των 500 δισ. να γίνει σε μεγάλο βαθμό από νέους ίδιους πόρους της Ε.Ε., όπως στη χρήση των πλαστικών, η επιβολή φόρου άνθρακα σε εισαγόμενα από τρίτες χώρες προϊόντα χωρών που δεν καταβάλλουν ανάλογες προσπάθειες με την Ευρώπη στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, αλλά και στις πολύ μεγάλες εταιρείες του διαδικτύου.

Οι τρεις πυλώνες

Οι χρηματοδοτήσεις προς τα κράτη-μέλη θα γίνουν με βάση τρεις πυλώνες προτεραιοτήτων που καθόρισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

Ο πρώτος πυλώνας που θα αποσπάσει και το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοδοτήσεων θα είναι επικεντρωμένος στις δύο μεγάλες ευρωπαϊκές προτεραιότητες: την πράσινη συμφωνία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας. Στον εν λόγω πυλώνα θα μεταφερθεί επιπρόσθετα και ένα σημαντικό κονδύλι συνοχής. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του εν λόγω πυλώνα προβλέπονται οι εξής χρηματοδοτήσεις:

* 560 δισ. για έναν νέο Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο οποίος θα προσφέρει χρηματοδοτική στήριξη για επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις, μεταξύ άλλων σε σχέση με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και την ανθεκτικότητα των εθνικών οικονομιών, συνδέοντάς τις με τις προτεραιότητες της Ένωσης.

Ο μηχανισμός αυτός θα ενσωματωθεί στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.

* 55 δισ. που θα δοθούν επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των σημερινών προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής από τώρα έως το 2022 βάσει της νέας πρωτοβουλίας REACT-EU.

* 40 δισ. για την ενίσχυση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, για να βοηθήσει τα κράτη-μέλη στη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα.

* 15 δισ. θα δοθούν επιπρόσθετα στο γεωργικό ταμείο αγροτικής ανάπτυξης.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά την επανεκκίνηση της οικονομίας και τη διευκόλυνση της επανέναρξης των ιδιωτικών επενδύσεων. Μεταξύ άλλων προβλέπει την ενίσχυση του Μηχανισμού Στρατηγικών Επενδύσεων (επενδυτικό πακέτο Γιούνκερ), ενώ ένα σημαντικό μέρος θα διατεθεί για εξασφάλιση της στρατηγικής αυτονομίας της Ε.Ε. σε κρίσιμους τομείς, όπως ο φαρμακευτικός όπου διαπιστώθηκαν δραματικές ελλείψεις στη διάρκεια της πανδημίας. Στον ίδιο πυλώνα θα υπάρξει και ένα χρηματοδοτικό μέσο φερεγγυότητας για την κεφαλαιοποίηση στρατηγικών υγιών επιχειρήσεων, που πλήττονται σε περιόδους κρίσεων. Συγκεκριμένα, προβλέπονται οι παρακάτω χρηματοδοτήσεις:

* 31 δισ. για ένα νέο Μέσο Στήριξης της Φερεγγυότητας, που θα κινητοποιήσει ιδιωτικούς πόρους με στόχο την επείγουσα στήριξη βιώσιμων ευρωπαϊκών εταιρειών στους τομείς, τις περιφέρειες και τις χώρες που πλήττονται περισσότερο.

* 15,3 δισ. θα δοθούν για την αναβάθμιση του εμβληματικού προγράμματος InvestEU, το οποίο θα διαδεχθεί από το 2021 το πακέτο Γιούνκερ.

* 15 δισ. για έναν Μηχανισμό Στρατηγικών Επενδύσεων, ενσωματωμένο στο InvestEU για τη δημιουργία επενδύσεων έως 150 δισ. με στόχο την προώθηση της ανθεκτικότητας στρατηγικών τομέων.

Ο τρίτος πυλώνας θα χρηματοδοτήσει την ενίσχυση τομέων που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην πανδημία, όπως η ευρωπαϊκή πολιτική προστασία, η υγεία και η έρευνα. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπονται οι παρακάτω χρηματοδοτήσεις:

* 9,4 δισ. για το νέο πρόγραμμα EU4Health, με σκοπό την ενίσχυση της υγειονομικής ασφάλειας και την προετοιμασία για μελλοντικές κρίσεις στον τομέα της υγείας.

* 2 δισ. του rescEU, του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, ο οποίος θα επεκταθεί και θα ενισχυθεί για να δώσει στην Ένωση τη δυνατότητα να προετοιμάζεται και να ανταποκρίνεται σε μελλοντικές κρίσεις.

* 94,4 δισ. για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το οποίο θα ενισχυθεί για τη χρηματοδότηση ζωτικής σημασίας έρευνας στον τομέα της υγείας, της ανθεκτικότητας και της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.

* 16,5 δισ. για τη χρηματοδότηση τρίτων χωρών εταίρων, συμπεριλαμβανομένης και της ανθρωπιστικής βοήθειας.

«Επένδυση στο μέλλον»

Όπως επισήμανε η πρόεδρος της Κομισιόν, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, η χθεσινή πρόταση που εγκρίθηκε από τους επιτρόπους μετατρέπει τη μεγάλη πρόκληση της πανδημίας του κορονοϊού σε μια ευκαιρία, γιατί δεν υποστηρίζει μόνο την ανάκαμψη της οικονομίας, αλλά επενδύει στο μέλλον μας. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η ψηφιοποίηση θα ενισχύσουν την απασχόληση και την ανάπτυξη, την ανθεκτικότητα των κοινωνιών μας και τη δημόσια υγεία, ανέφερε, προσθέτοντας ότι τώρα είναι η ώρα της Ευρώπης και πως η βούλησή μας να αναλάβουμε δράση πρέπει να είναι ανάλογη με τις προκλήσεις που όλοι αντιμετωπίζουμε.

Νίκος Μπέλλος - nbellos@naftemporiki.gr